

Art nouveau

in Purmerend

De aardewerkindustrie in Purmerend beleefde rond 1900 een bloeitijd. Het Purmerends Museum streeft ernaar de mooiste voorbeelden van dit lokale erfgoed te kunnen laten zien. De aankoop van een particuliere collectie vazen, schotels en andere voorwerpen van de Purmerendse plateelbakkerij Wed. N.S.A. Brantjes & Co is dan ook een zeer waardevolle uitbreiding.

De geschiedenis van het Purmerends aardewerk gaat ver terug; al vanaf 1683 waren er kleine bedrijven die zich toededen op het bakken van oventegels. In de 19de eeuw was er Nicolaas Brantjes, die vanaf 1886 de oventegelfabriek De Nijverheid bezat. Het was deze fabriek die door Clementine Brantjes na de dood van haar echtgenoot Nicolaas in 1895 werd omgevormd tot de eerste Purmerendse fabriek voor sieraardewerk, de firma Wed. N.S.A. Brantjes & Co.

In de periode tussen 1895 en 1907 waren er – zij het niet allemaal gelijktijdig – vier aardewerkfabrieken in Purmerend gevestigd. Met Delft, Den Haag en Gouda behoorde Purmerend op dat moment tot de belangrijkste Nederlandse centra van sieraardewerk. De productie van de plateelbakkerijen Wed. N.S.A. Brantjes & Co, NV Haga, Jb. Vet & Co en L. Huisenga, waarvan de ontwerpen en decors veelal geïnspireerd waren op Delftse en Haagse voorbeelden, behoren tot de picturale traditie van de Nieuwe Kunst, beter bekend als art nouveau of Jugendstil. Zij tonen gestileerde decors met motieven uit de bloemen-, planten- en dierenwereld. Deze aardewerkindustrie verdween al na 12 jaar uit Purmerend, maar wordt vanwege de hoge kwaliteit beschouwd als belangwekkend erfgoed van de stad Purmerend.

MET ZORG OPGEBOUWD

De oorsprong van de museale collectie Purmerends aardewerk, waaronder het sieraardewerk van Wed. N.S.A. Brantjes, ligt in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Het Purmerends Museum streeft er sindsdien naar de fabrieksgeschiedenis en vooral de productie in al haar diversiteit te tonen als een excellent voorbeeld van een Noord-Hollandse plateelbakkerij rond 1900. De collectie is met grote zorg opgebouwd en in de uitbreiding ervan wordt niet alleen gestreefd naar diversiteit, maar vooral ook naar het laten zien van de beste voorbeelden die bij de plateelbakkerijen zijn gemaakt. De 21 recent verworven stukken zijn een toonbeeld van deze kwaliteit en schoonheid. De Stichting Purmerends Museum is de Vereniging Rembrandt zeer erkentelijk dat de aankoop dankzij een genereuze bijdrage gerealiseerd kon worden. Het spreekt voor zich dat de aanwinsten te zien zijn in de vaste opstelling van het museum. Wij heten u daar van harte welkom ♦

Saskia van den Berg
Conservator

21 stukken sieraardewerk

Firma Wed. N.S.A.
Brantjes & Co
1895-1904. Aardewerk,
div. afmetingen
Bijdrage: € 30.000 uit
het BankGiro Loterij
Aankoopfonds
PURMERENDS MUSEUM

Aangekocht met steun van
de Vereniging Rembrandt
(mede dankzij haar BankGiro
Loterij Aankoopfonds),
het Mondriaan Fonds en de
Stichting De Vrienden van
het Purmerends Museum

